



Gezamenlijk advies

Het verzameldecreet leefmilieu en natuur 2013

Voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur

Datum van goedkeuring	Minaraad 12/09/2013 SALV 13/09/2013 SERV 16/09/2013
Volgnummer Minaraad	2013 043
Coördinator + e-mailadres	Dirk Uyttendaele, dirk.uyttendaele@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Diverse leden van de secretariaten van Minaraad en SALV,

Inhoud

Procesbeschrijving	3
Dossierbeschrijving en aanbevelingen.....	5
1 Wet op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging	5
1.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	5
1.2 Aanbevelingen	6
2 Wet houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen in der minne.....	8
2.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	8
2.2 Aanbevelingen	8
3 Decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer	9
3.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	9
3.2 Aanbevelingen	9
4 Het Bosdecreet	10
4.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	10
4.2 Aanbevelingen	11
5 Het Jachtdecreet.....	12
5.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	12
5.2 Aanbevelingen	13
6 Decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid	14
6.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	14
6.2 Aanbevelingen	15
7 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (“Natuurdecreet”).....	15
7.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	15
7.2 Aanbevelingen	16
8 Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006	17
8.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	17
8.2 Aanbevelingen	17
9 Mestdecreet	17
9.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	17
9.2 Aanbevelingen	18
10 Decreet betreffende de diepe ondergrond.....	19
10.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	19
10.2 Aanbevelingen	19
11 Decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen	19
11.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	19
11.2 Aanbevelingen	20
Referentielijst.....	21

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	22 juli 2013
Naam adviesvrager + functie	Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
Rechtsgrond van de adviesvraag	DABM, Art. 11.2.1§2, 1°
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	SERV en SALV
Overlegcommissie	Werkcommissie Milieuhygiëne en Werkcommissie Open Ruimte, PWC Bos en PWC Jacht
Vergaderingen: soort + datum	Vergaderingen van de werkcommissie Milieuhygiëne op 20 augustus en 3 september en van de Werkcommissie Open ruimte op 5 september, schriftelijke procedures bij de PWC Natuur, PWC Bos en de PWC Jacht, vergadering van de PWC Natuur op 30 augustus en van de PWC Bos op 5 september 2013

- [1] De Minaraad, SERV en SALV ontvingen van Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur op 22 juli 2013 een adviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur (hierna: het "ontwerp verzameldecreet").

Inzake de termijn stelt de begeleidende brief van Vlaams Minister Joke Schauvliege enkel dat de gewone procedure wordt gevolgd. Volgens het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden impliceert dit een adviestermijn van 30 dagen na ontvangst van de adviesvraag. De timing van de adviesvraag en het gegeven dat de eerstvolgende zittingen van de adviesraden pas na de afloop van de adviestermijn doorgaan, houden in dat strikt genomen niet aan deze termijn kan voldaan worden. Uitstel tot de eerstkomende zitting werd toegestaan.

Het dossier bestond uit:

- Het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur;
- Een memorie van toelichting;
- De nota aan de leden van de Vlaamse Regering;
- Het advies van 24 juni 2013 van de Inspectie van Financiën;
- Het begrotingsakkoord van 15 juli 2013.

Het voorontwerp van decreet omvat 15 hoofdstukken. Behoudens "Hoofdstuk 1 Algemene bepaling" en "Hoofdstuk 15 Slotbepalingen" beoogt elk van de overige dertien hoofdstukken een verbetering van even veel wetten en decreten inzake leefmilieu en natuur.

In voorliggend advies wordt ieder wijzigingsvoorstel omschreven en aansluitend worden er aanbevelingen of opmerkingen geformuleerd. Hoofdstukken waarbij de Raden geen bedenkingen formuleerden, komen niet voor het in het advies.

Dossierbeschrijving en aanbevelingen

1 Wet op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging

1.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[2] In het verlengde van de noodzaak voor meer efficiëntie in het beheer van onbevaarbare waterlopen zoals geformuleerd in doorbraak 63 van het Witboek Interne Staatshervorming, lijkt het wenselijk meer aandacht te besteden aan het lokale watersysteem. In dat verband wordt een hoofdstuk II ter "Grachten" (via art. 6) in de Wet met één *artikel 35quaterdecies* (via art. 7) ingevoegd. Hierdoor kunnen gemeenten het beheer van private, niet als onbevaarbare waterlopen geclassificeerde grachten van eigenaars en gebruikers overnemen.

De meeste andere wijzigingen hebben betrekking op de heffing op waterverontreiniging:

- Voor onvergunde lozingen bij nullozers zal de heffing bepaald worden volgens art. 35ter, §10, wat bij een vorige aanpassing over het hoofd werd gezien. (art.8)
- In *art. 35quinquies, §1* wordt een tegenstrijdigheid in de definitie van Qdv weggenomen en wordt de aan de verwerkbaarheid van het afvalwater gerelateerde vuilvracht (Nv) afgestemd op de regel dat indien de N1-waarde door de VMM gemeten 30% hoger ligt dan de N1 bepaald op grond van resultaten van de heffingsplichtige, de heffing berekend wordt op basis van de resultaten van de VMM voor zover dit resulteert in een hogere vuilvracht.

In *art. 35quinquies, §2* wordt voor de erkenning van het laboratorium dat de bemonstering en analyses doet, verduidelijkt dat moet voldaan worden aan art.6, 5°, a) van het VLAREL. Een gelijkaardige alinea wordt ingevoerd in *art. 35seies, §4* ter vervanging van de foutieve verwijzing voor de erkenning van laboratoria naar VLAREM I. (art. 10) In *Art. 35quinquies, §12* wordt de voorwaarde voor laboratoria om debiet te registreren – om discussie te vermijden - niet langer gekoppeld aan pakket W.1.8 uit VLAREL maar aan §2 hiervoor. (art. 9) Dezelfde wijziging gebeurt aan *art. 35septies, §2*. (art. 11)

- Aan *art. 35terdecies* wordt een nieuwe paragraaf 8 toegevoegd die de heffingsadministratie toelaat de heffing in te vorderen bij een niet in het kohier opgenomen derde die een dergelijke aanvraag tot naamswijziging op het heffingsbiljet heeft ingediend. (art. 12)

- In *art. 35vicies, §1* wordt een achterhaalde verwijzing naar sector 45 "Textielfabrieken" gecorrigeerd. (art.13)

De laatste aanpassingen hebben betrekking op de "controle en strafbepalingen":

- De draagwijdte van de handhavingsbepaling in het huidige *art. 41* is onduidelijk. De nieuwe formulering bevestigt dat de niet aan de heffing gerelateerde inbreuken in het nieuwe *art. 41, §1* onder het toepassingsgebied van het DABM vallen (zie DABM art. 16.1.1, 6°). *Art. 41, §2* verduidelijkt welke ambtenaren bevoegd zijn en voorkomt dubbele bestrafing van hetzelfde feit. (art.15)
- Omwille van niet verenigbaarheid met *art. 41* en met het DABM worden art. 37, 38 en 40 opgeheven. (art.14)

1.2 Aanbevelingen

[3] Omtrent de intentie om het begrip "*private gracht van algemeen belang*" in te voeren erkennen de Raden het belang van een goed onderhouden grachtenstelsel in het kader van de kwantiteitsproblematiek. Een meer gericht beheer van het fijnmazige grachtenstelsel is van belang voor het vasthouden van water en het vermijden van wateroverlast en droogte. De invoering van het begrip "*private gracht van algemeen belang*" kan een instrument zijn dat op het terrein toelaat om op een meer gerichte manier het fijnmazige grachtenstelsel te beheren.

Omdat dezelfde argumenten van toepassing zijn op de publieke oudgeklasseerde waterlopen vragen de Raden zich af waarom voor deze grachten geen "*gracht van algemeen belang*" wordt ingevoerd.

Er is in het ontwerp van het Verzameldecreet niet bepaald welk statuut wordt gegeven aan deze *grachten van algemeen belang*. Er zijn evenmin criteria vastgelegd die bepalen wanneer grachten het vermelde statuut en de ermee verbonden rechten en plichten kunnen krijgen. Dit kan leiden tot onduidelijkheid op het terrein voor de aangelanden en gebruikers. De Raden vragen duidelijkheid over dit statuut en over de wijze waarop aangelanden en gebruikers zullen betrokken worden bij de mogelijke overname en de mogelijkheden tot beroep.

Het voorgestelde instrument verhoogt echter de versnippering en het complexe karakter van de regelgeving doordat het begrip wordt opgenomen in een andere wet dan de wet op onbevaarbare waterlopen en een nieuw statuut voor waterlopen wordt gecreëerd.

[4] De Raden vragen dat onderzocht wordt hoe één integrerend kader inzake waterbeheer en waterbeleid op de sporen kan gezet worden waarin de ver-

schillende wetgevingen worden geïntegreerd, afgestemd en gemoderniseerd. Hiermee zou men meteen een einde kunnen maken aan de versnippering, de verkokering en tegenstrijdigheid op sommige vlakken en meer duidelijkheid verschaffen voor iedereen.

- [5] De Raden vragen om in de definitie van grachten te wijzigen door "*met uitzondering van een septische put*" te schrappen". De definitie wordt dan: "*Onder gracht wordt begrepen een kunstmatige afvoerweg tot afscheiding, tot afwatering of tot ontwatering van hemelwater, drainagewater, bemalingswater en in voorkomend geval ook effluentwater uit een waterzuiveringsinstallatie met uitzondering van een septische put, of water afkomstig uit een overstort, die niet bij de waterwegen, en ook niet bij de onbevaarbare waterlopen is ingedeeld.*"

Lozingen van septische putten moeten worden aangepakt (hetzij door ze aan te sluiten op aanwezige riolering, hetzij door ontbrekende riolering ten gepaste tijde aan te leggen). Een lozing van een septische put bepaalt echter niet het statuut van een gracht. Grachten waar nog enkele septische putten op lozen zijn nog steeds kunstmatige afvoerleidingen met als doel vasthouden, afscheiding en afvoeren van hemelwater.

- [6] De heffingsregeling is geëvolueerd tot een uitgebreid geheel dat onoverzichtelijk en ingewikkeld is en dat – zoals blijkt uit de nieuwe aanpassingen in dit verzameldecreet – aanleiding geeft tot nieuwe fouten en vergetelheden. Op hun beurt bezwaren deze de heffingsregeling. De Raden pleiten bijgevolg voor een weldoordacht kader voor de heffingen.

In het voorontwerp van de tweede waterbeleidsnota werd de evaluatie van het instrumentarium, waaronder de heffingen, aangekondigd in het kader van de uitwerking van een financieringsplan op lange termijn¹. De Raden blijven dit ondersteunen².

- [7] De Raden ondersteunen de verduidelijking van en afstemming tussen de handhavingsbepalingen m.b.t. al dan niet aan de heffingsregeling gerelateerde inbreuken in artikel 41 van de Oppervlaktewaterenwet en in art. 16.1.1 van het DABM (artikelen 15 en 42 van het ontwerpverzameldecreet) om betwistingen over de concrete toepassing van de handhavingsregeling te beperken en om dubbele bestraffing van hetzelfde feit te voorkomen.

¹ Voorontwerp Tweede waterbeleidsnota, Krachtlijn 4, p.47.

² Minaraad, SERV en SALV, Gezamenlijk advies van 6 juni 2013 over de tweede waterbeleidsnota, (Minaraad 2013|28)

2 Wet houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen in der minne

2.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

- [8] Het voorontwerp van decreet stelt in hoofdstuk 5, art. 16, een wijziging voor van art. 3 van de "*Wet houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen in der minne van 10 januari 1978*"³. Het gehele artikel wordt vervangen door de tekst in het voorontwerp van decreet. Met deze wijziging wil men de terminologie omtrent de bestemmingen waarop de wet van toepassing is, in overeenstemming brengen met recente aanpassingen in de wetgeving omtrent ruimtelijke ordening, met name het vaststellen van de gewestplannen en het wijzigen van bestemmingen via RUP's. Ruilverkaveling in der minne blijft enkel van toepassing in de oorspronkelijk bedoelde bestemmingsgebieden zoals aangewezen in de gewestplannen en wordt ook van toepassing in vergelijkbare bestemmingsgebieden aangewezen in de ruimtelijke uitvoeringsplannen. Een afzonderlijke bepaling omtrent de concordantie van bestemmingen en (sub)categorieën werd eveneens toegevoegd.

2.2 Aanbevelingen

- [9] De Raden gaan principieel akkoord met deze wijzigingsvoorstellen.
- [10] De Raden merken wel op dat in de oorspronkelijke wettekst een advies van de Minister bevoegd voor de ruilverkaveling in der minne en van de Minister van Financiën nodig was, voor ruilverkavelingen in woongebied met landelijk karakter (zie voetnoot 3). In het voorontwerp van decreet wordt van deze adviesplicht geen melding meer gemaakt. Het schrappen van deze adviesplicht staat evenwel niet vermeld of beargumenteerd in de memorie van toelichting. De Raden vragen om ofwel het schrappen van deze adviesplicht te motiveren in de memorie van toelichting, ofwel de adviesplicht terug in te voegen in het voorontwerp van decreet.

³ Dit artikel stelt het volgende: "*De bepalingen van deze wet zijn slechts van toepassing op de landeigendommen die krachtens een voorontwerp of een ontwerp-gewestplan of krachtens een gewestplan gelegen zijn, hetzij in een landelijk gebied, hetzij in een agrarisch gebied, een bosgebied of een groengebied, hetzij nog, mits gunstig en voorafgaandelijk advies van de Minister die bevoegd is voor de ruilverkaveling in der minne en van de Minister van Financiën, in een woongebied met een landelijk karakter.*"

3 Decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer

3.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[11] Er is een parallel met de wijzigingen aan de Wet op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging:

- Omtrent *art. 11* over handhaving zijn de opmerking en het wijzigingsvoorstel gelijklopend als m.b.t. art. 41, §1 van de Oppervlaktewaterenwet. (art. 17)
- In *art. 28ter, §2* wordt de deskundigheid die nodig is om een hydrologisch attest af te leveren als staving voor noodzakelijke bronbemalingen die vrijgesteld worden van een grondwaterheffing niet langer afgestemd op VLAREM II maar op VLAREL. (art. 18)
- Om praktische redenen wordt de grondwaterindex in *art. 28quater, §1* afgestemd op de index van de oppervlaktewaterheffing, met name op het indexcijfer van de maand november. (art. 19)
- Aan *art. 28decies* wordt een paragraaf 8 toegevoegd naar analogie met de toevoeging aan art. 35terdecies van de Oppervlaktewaterenwet. (art. 20)
- *Art. 29* wordt vervangen door dezelfde passage als voorgesteld wordt om in te voeren in de Oppervlaktewaterenwet art. 41, §2 (zie hoger) (art. 21)

3.2 Aanbevelingen

[12] Gezien de parallellie van wijzigingen tussen het Grondwaterdecreet en de Oppervlaktewaterenwet, zijn de bedenkingen van de Raden gelijkaardig. De opmerking die vermeld is in paragraaf [6] is bijgevolg ook voor de wijziging van het Grondwaterdecreet van toepassing. Dat geldt ook voor de opmerking vermeld onder paragraaf [7] met dien verstande dat het in deze context gaat over de al dan niet aan de heffingsregeling gerelateerde inbreuken in artikelen 11 en 29 van het Grondwaterdecreet en in art. 16.1.1 van het DABM (artikelen 17, 21 en 42 van het ontwerpverzameldecreet).

4 Het Bosdecreet

4.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

Het voorontwerp van verzameldecreet bevat drie wijzigingen aan het Bosdecreet.

- [13] Artikel 22 van het voorontwerp van verzameldecreet leefmilieu en natuur bevat een bijsturing van het Bosdecreet (artikel 48, tweede lid). Het artikel dat bijgestuurd wordt voorziet subsidies voor publiekrechtelijke rechtspersonen die eigenaar zijn van een openbaar bos of die een openbaar bos wensen aan te leggen. De oorspronkelijke bepaling "*Voor zover het gaat om kapitaalsubsidies gericht op de uitbreiding of ontwikkeling van het bosareaal, worden deze toegekend met het oog op bebossingen of herbebossingen op percelen die op grond van de wetgeving op de ruimtelijke ordening bestemd worden als bosgebieden*" beperkt het toepassingsgebied van de toekomstige subsidieregeling voor aankoop van te bebossen gronden. Om die reden wordt het artikel gewijzigd naar "*Voor zover het gaat om kapitaalsubsidies gericht op andere uitbreiding of ontwikkeling van het bosareaal, worden deze toegekend met het oog op bebossingen of herbebossingen op percelen die gelegen zijn in gebieden aangewezen op de plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen en sorterend onder de categorie van gebiedsaanduiding 'bos', 'overig groen' of 'reservaat en natuur'.*" De planologische uitbreiding van de mogelijkheden voor de toekenning van kapitaalsubsidies voor bebossing maakt het Boscompensatiefonds slagkrachtiger, aldus de memorie van toelichting.
- [14] Artikel 23 van het voorontwerp van verzameldecreet leefmilieu en natuur voorziet een identieke bijsturing van artikel 87, tweede lid van het Bosdecreet als in artikel 48, tweede lid van het Bosdecreet. Bijkomend wordt het eerste lid van artikel 87 in die zin aangepast dat voortaan ook particulieren subsidies kunnen krijgen voor het aankopen van percelen. De zin "*deze subsidies kunnen evenwel geen betrekking hebben op de aankoop van percelen*", wordt vervangen door "*Ingeval de subsidie betrekking heeft op de aankoop van percelen, kan deze maximaal 60% van de aankoopsom bedragen met een maximum van 2,5 euro/m². Deze subsidie kan niet gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden.*"
- [15] Artikel 24 van het voorontwerp van verzameldecreet leefmilieu en natuur koppelt een voorwaarde aan artikel 90bis, §1, eerste lid, 5° van het Bosdecreet: "*5° ontbossing in functie van vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen, opgemaakt voor speciale beschermingszones (...), op voorwaarde dat die ontbossing opgenomen is in een beheerplan dat is goedgekeurd op grond van dit decreet of van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.*" Deze bijsturing maakt het voor

het ANB mogelijk om de IHD-effectiviteit van een ontbossingsvoorstel vooraf te onderzoeken.

4.2 Aanbevelingen

- [16] In zijn advies van 25 oktober 2012 over de instrumenten van natuur- en bosbeleid in functie van instandhoudingsdoelstellingen wees de Minaraad er al op dat particulieren en privaatrechtelijke rechtspersonen geen gebruik kunnen maken van aankoopsubsidies uit het Boscompensatiefonds⁴. Door de wijziging van artikel 87, eerste lid van het Bosdecreet wordt hieraan tegemoet gekomen. De Raden gaan akkoord met de openstelling van het bossencompensatiefonds naar private eigenaars toe, maar stellen – net als in het eerder vermelde advies – dat de uitvoeringsmodaliteiten voor die aankoopsubsidies ertoe moeten leiden dat de middelen op een transparante en objectieve wijze worden toegekend en dat de bebossingsinspanningen aansluiten bij de lopende ruimtelijke beleidsprocessen zoals AGNAS en de bepalingen van de instandhoudingsdoelstellingen. De Raden stellen vast dat hier maar gedeeltelijk gevolg aan gegeven werd.
- [17] In de eerste plaats vinden de Minaraad, SALV en SERV het belangrijk dat er een kader uitgewerkt wordt waarin onder meer bestemmingsgaranties, terugbetalingsmodaliteiten en drempels bepaald worden.
- [18] In tweede instantie vragen de Raden zich af of subsidiebedragen en percentages wel thuis horen in een decreet. Het lijkt meer aangewezen zich hier te beperken tot het uitwerken van de rechtsgrondslag van de mechanismen. Bovendien wijzen de Raden erop dat de voorgestelde prijszetting disproportioneel lijkt in vergelijking met de bepalingen uit het Reservatenbesluit (art. 8) omtrent de aankoopsubsidies voor erkende terreinbeherende verenigingen. Voor een overzicht van de gradueel stijgende wervingssteun voor erkende terreinbeherende verenigingen en de steunlimiet per categorie, verwijzen de Raden naar tabel II.8 van de Minaraad-studie betreffende de instrumenten voor natuur- en bosbeleid (deel II)⁵. Aanvullend vragen de Raden te motiveren waarom in het verzameldecreet expliciet vermeld wordt dat kapitaalsubsidies niet gecumuleerd mogen worden met subsidies van andere overheden.

⁴ Minaraad (2012). Advies naar aanleiding van de evaluatie van de instrumenten van natuur- en bosbeleid in functie van instandhoudingsdoelstellingen. Advies 2012|77, Brussel, 25 oktober 2012, p.29-30.

⁵ Minaraad (2013). Studie betreffende de instrumenten voor natuur- en bosbeleid in functie van instandhoudingsdoelstellingen. Deel II: Bespreking van het inzetbare instrumentarium op zichzelf. Studiedocument (2013|1-II), Brussel, 24 januari 2013, p.162.

- [19] Binnen het hierboven beschreven kader in de paragrafen [16] en [17], benadrukken de Raden ten derde dat het belangrijk is dat de fondsen in afdoende mate gebruikt zouden worden om bebossing te stimuleren in Vlaanderen, en dat deze fondsen ook voor andere instrumenten die stimuleren tot bebossen kunnen aangewend worden dan alleen maar aankoopsubsidies.
- [20] Ontbossingen die onder artikel 90bis, §1, 5° vallen, moeten niet gecompenseerd worden. Het betreft de ontbossingen in functie van de instandhoudingsdoelstellingen. Daar wordt nu de voorwaarde aan toegevoegd dat die ontbossing in een goedgekeurd beheerplan moet vervat zitten, conform de bepalingen uit het Bosdecreet en het decreet Natuurbehoud. Bij artikel 24 van het voorontwerp van verzameldecreet vragen de Raden zich af of de omvorming van bossen in uitvoering van inrichtingswerkzaamheden die niet geregeld worden via het Bosdecreet of het decreet Natuurbehoud, zoals bv. in het kader van een natuurinrichtingsproject of bv. Sigmawerken, dan buiten deze bepaling vallen en bijgevolg wel gecompenseerd moeten worden. De Raden zouden daarom voorstellen om ook bosomvormingen, "beschreven in goedgekeurde inrichtingsplannen" toe te voegen aan deze clausule.

5 Het Jachtdecreet

5.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

- [21] De Vlaamse Regering stelt in het voorontwerp van verzameldecreet twee wijzigingen van het Jachtdecreet voor.
- [22] Artikel 25 van het voorontwerp van verzameldecreet leefmilieu en natuur houdt een wijziging in van het Jachtdecreet (artikel 4, tweede lid). De bestaande verwoording: "*De besluiten betreffende de opening en de sluiting van de jacht worden tenminste dertig dagen voor de op grond van het eerste lid bepaalde datum bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad*", wordt vervangen door "*De besluiten met de data van opening en sluiting van de jacht, vermeld in het eerste lid, kunnen op zijn vroegst dertig kalenderdagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad in werking treden.*" Deze bijsturing moet de onduidelijkheid wegnemen rond de jachtopeningsdata in de jaren dat een nieuw jachtopeningsbesluit wordt vastgesteld door de Vlaamse Regering. Concreet gaat het over de jachtopeningsdata die van start gaan voor 1 juli van dat jaar.
- [23] Artikel 26 van het voorontwerp van verzameldecreet leefmilieu en natuur omvat een aanvulling van het Jachtdecreet (artikel 22) dat het bestrijden van schade aan gewassen, teelten, bossen of eigendommen berokkend

door bejaagbaar wild, regelt. Het voorstel: *“De Vlaamse Regering stelt een code van goede praktijk vast met het oog op specificering van andere bevredigende oplossingen ter voorkoming van bijkomende schade door soorten”*, legt de juridische basis voor het invoeren van een code van de goede praktijk om wildschade te voorkomen.

5.2 Aanbevelingen

- [24] Artikel 25 lijkt het gevolg van enkele bemerkingen i.v.m. de inwerkingtredingstermijnen die de Raad van State op 27 juni 2013 maakte bij het ontwerp van Jachtopeningsbesluit 2013-2018⁶.
- [25] In zijn huidige redactie verbindt artikel 4, lid 2 Jachtdecreet geen sanctie aan de niet naleving van deze termijn. Het betreft een zogenaamde termijn van orde⁷. Artikel 25 van het voorontwerp van verzameldecreet zou voortaan een verkapte sanctie verbinden aan de laattijdige publicatie van het besluit betreffende de opening van de jacht: dat besluit zou pas in werking treden dertig kalenderdagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Indien het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de opening van de jacht bijvoorbeeld pas op 30 juni in het B.S. wordt gepubliceerd, zou er in de daaropvolgende maand juli niet kunnen worden gejaagd (zowel gewone als bijzondere jacht). Dit lijkt in strijd met de principes van de rechtszekerheid en zou nadelig kunnen zijn voor de betrokken actoren. De Raden vinden het in elke geval niet passend dat rechtshorigen gestraft zouden worden voor de nalatigheid van de Vlaamse overheid.
- [26] De oorsprong van artikel 4, tweede lid, dateert uit de tijd van de oude Jachtwet. Met de huidige communicatiemiddelen verloopt de kennisgeving veel sneller dan in de 19^{de} eeuw en lijkt een dergelijke regeling overbodig geworden. Gelet op de goedkeuringsdata van het Jachtopeningsbesluit ge-

⁶ Betreffende artikel 4, tweede lid, van het Jachtdecreet stelde de Raad van State het volgende: “Artikel 4, tweede lid, van het Jachtdecreet bepaalt overigens dat de besluiten betreffende de opening en de sluiting van de jacht ten minste dertig dagen voor de opening van de jacht in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt moeten worden. Het was de bedoeling van de wetgever om met het opleggen van die termijn van bekendmaking, aan de partijen die betrokken zijn bij de jachtoefening, namelijk de jagers en de landbouwers, de gelegenheid te geven tijdig kennis te nemen van de nieuwe jachttijden. Al gaat het niet om een vervaltermijn zodat het niet naleven van dat voorschrift slechts invloed kan hebben op de tegenstelbaarheid van het te nemen besluit aan de betrokkenen, toch zou alles in het werk moeten worden gesteld om in de toekomst dit voorschrift te kunnen naleven.” Raad van State, afdeling Wetgeving (2013). Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018’. Advies 53.527/3 van 27 juni 2013, p.5.

⁷ Raad van State (2010). Nr. 203.218, v.z.w. Vogelbescherming Vlaanderen, 22 april 2010.

durende de voorbije 20 jaar⁸, moet vastgesteld worden dat de Vlaamse Regering slechts eenmaal de termijn van 1 juni gehaald heeft. Bijgevolg ontstond er in 80% van de gevallen een periode van enkele weken na 1 juli waarin het niet duidelijk was of er al dan niet gejaagd mocht worden. Op die manier loopt de Vlaamse overheid telkens het risico op ingebrekestellingen wegens nalatigheid bij voorkomende schadegevallen. De voorgestelde regeling lijkt daar geen sluitende oplossing voor te bieden. De Raden zouden daarom eerder pleiten voor ofwel het opheffen van artikel 4, lid 2 van het Jachtdecreet ofwel het bijsturen van het betreffende artikel met een niet-opschortende termijn, al dan niet in combinatie met een kortere (digitale) bekendmakingsplicht.

- [27] Het voorstel om een code van goede praktijk op te nemen in het Jachtdecreet vinden de Raden een goede zaak omdat het meer juridische duidelijkheid verschaft en omdat de Minaraad ook eerder al pleitbezorger was van het goedkeuren van een code van goede praktijk om schade te voorkomen⁹. De Raden merken evenwel op dat er in artikel 26 van het voorontwerp van verzameldecreet sprake is van "bijkomende schade". Dit lijkt in strijd met de bepalingen uit het Jachtdecreet, artikel 22, lid 1 en 2 waar enkel sprake is van "schade". De memorie van toelichting omvat geen enkele toelichting over wat bedoeld wordt met "bijkomende schade". Om verwarring en interpretatieproblemen te voorkomen stellen de Raden voor om in artikel 26 enkel te spreken van "schade".

6 Decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

6.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

- [28] Het voorontwerp van verzameldecreet voert een aantal wijzigingen door in drie hoofdstukken van het DABM:
- Artikelen 27-37 beogen een vereenvoudiging van de milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage (titel IV DABM), onder meer door het mogelijk te maken voor zowel de initiatiefnemer als de bevoegde

⁸ Jachtopeningsbesluit voor de periode 1993-1998 werd goedgekeurd op 16 juni 1993; Jachtopeningsbesluit voor de periode 1998-2003 werd goedgekeurd op 23 juni 1993; Jachtopeningsbesluit voor de periode 2003-2008 werd goedgekeurd op 18 juli 2003; Jachtopeningsbesluit voor de periode 2008-2013 werd goedgekeurd op 30 mei 2008; Jachtopeningsbesluit voor de periode 2013-2018 werd goedgekeurd op 28 juni 2013.

⁹ Minaraad (2013). Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018. Advies 2013|25, Brussel, 16 mei 2013, p.21.

instanties om een aantal procedurestappen te volbrengen door middel van elektronische post. Hiertoe wijzigt artikel 27 de definities van “betekening” en “ontvangstbewijs” en voegt het een definitie van “af-schrift” toe. Gelet op de evolutie binnen de ICT, schrapt artikel 29 de niet langer noodzakelijk geachte verplichting om de keuze van woonplaats te doen. Artikelen 30-37 zijn technische wijzigingen om de rest van titel IV in overeenstemming te brengen met de nieuwe definities.

- Artikelen 38 en 39 wijzigen de tekst van titel XV van het DABM (Milieuschade). Artikel 38 verplaatst het huidige artikel 15.8.21 zodat duidelijk wordt dat het toepassingsgebied van deze bepaling, die stelt dat het besluit tot oplegging van herstel- en inperkingsmaatregelen geldt als melding of vergunning in het kader van het Milieuvergunningende-creet of de VCRO, algemeen van toepassing is en niet alleen in het kader van “verzoeken om maatregelen”. Artikel 39 voert een gelijk-aardige wijziging door inzake het delegeren of opdragen van maatregelen aan derden.
- Artikelen 42 en 43 stemmen titel XIV van het DABM (Milieuhandha-ving) af op de handhavingsbepalingen van de Oppervlaktewaterenwet en het Grondwaterdecreet. Deze wijzigingen worden besproken in [hoofdstukken 1, 3 en 11] van dit ontwerpadvies.

6.2 Aanbevelingen

- [29] De Raden ondersteunen de verduidelijking van en afstemming tussen de handhavingsbepalingen m.b.t. al dan niet aan de heffingsregeling gerelateerde inbreuken in artikel 41 van de Oppervlaktewaterenwet, artikelen 11 en 29 van het Grondwaterdecreet en artikelen 68 en 69 van het Materialende-creet met art. 16.1.1 van het DABM (artikelen 15, 17 en 42 van het ontwerpverzameldecreet) om betwistingen over de concrete toepassing van de handhavingsregeling te beperken en om dubbele bestraffing van hetzelfde feit te voorkomen.

7 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (“Natuurdecreet”)

7.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

- [30] Voor wat betreft het Natuurdecreet, voert hoofdstuk 10, art. 44, van het voorontwerp van decreet een correctie door in art. 48 van het Natuurde-creet waardoor de mogelijkheid tot afwijking van een natuurrichtplan door middel van een ontheffing (opnieuw) wordt mogelijk gemaakt. Deze mo-ge-lijkheid zou - door wijzigingen zoals bepaald door art. 58 van het decreet

van 12 december 2008 houdende diverse bepalingen inzake energie, leefmilieu, openbare werken, landbouw en visserij - onbedoeld weggevallen zijn.

7.2 Aanbevelingen

- [31] Het natuurrichtplan zoals momenteel gedefinieerd in het Natuurdecreet, omvat enkele bindende bepalingen in art. 49, §1-2, in het kader van de instandhoudingsdoelstellingen¹⁰. De Raden gaan ermee akkoord dat de mogelijkheid tot ontheffing van deze bepalingen in een natuurrichtplan in het Natuurdecreet wordt opgenomen.
- [32] In de memorie van toelichting staat wel foutief aangegeven dat de relevante passage in de originele tekst van het Natuurdecreet (versie van voor 2008) te vinden is in art. 50, §2, terwijl dit vermoedelijk art. 49, §2, moet zijn, met name: "*Behoudens gehele of gedeeltelijke ontheffing om redenen van natuurbehoud en natuureducatie kan niet van een goedgekeurd natuurrichtplan worden afgeweken. De ontheffing wordt verleend door de administratie bevoegd voor het natuurbehoud. De administratie bevoegd voor het natuurbehoud beslist binnen een termijn van zestig dagen na het verzoek tot afwijking van het goedgekeurde natuurrichtplan. Bij overschrijding van de termijn van zestig dagen wordt het verzoek tot afwijking van het goedgekeurde natuurrichtplan geacht te zijn ingewilligd.*"

¹⁰ Art. 49 stelt dat: "*§ 1. Voor zover een gewestelijk natuurrichtplan betrekking heeft op een speciale beschermingszone, gelden de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied, vastgesteld op grond van artikel 36ter, § 1, als gebiedsvisie voor het natuurrichtplan. Indien er nog geen instandhoudingsdoelstellingen zijn opgesteld voor een in een natuurrichtplan opgenomen speciale beschermingszone of voor zover het natuurrichtplan geen betrekking heeft op een speciale beschermingszone, dient er een gebiedsvisie te worden opgemaakt die weergeeft wat er in het gebied wordt beoogd voor de natuur en het natuurlijk milieu. Deze gebiedsvisie kan, bij de vaststelling van het natuurrichtplan, geheel of gedeeltelijk bindend worden verklaard voor de administratieve overheid. De doelstellingen uit deze gebiedsvisie kunnen, in het geval het natuurrichtplan betrekking heeft op een speciale beschermingszone waarvoor er nog geen instandhoudingsdoelstellingen zijn opgemaakt, gelijkgesteld worden met instandhoudingsdoelstellingen in de zin van artikel 36ter, § 1.*

§ 2. Een gewestelijk natuurrichtplan is er op gericht om, in functie van de instandhoudingsdoelstellingen of de gebiedsvisie, een specifieke, bindende afstemming te bekomen tussen de verschillende maatregelen en instrumenten die, in uitvoering van onder meer dit decreet, het Bosdecreet van 13 juni 1990, het Jachtdecreet van 24 juli 1991 en de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij en het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gelden voor het bestreken gebied."

8 Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006

8.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[33] Met wijzigingsartikel 445 wordt voorgesteld par. 2 te vervangen in artikel 31 van het decreet van 23 december 2005 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006. Deze bepaling betreft de lijst van samenstellende leden van de beheerscommissie van het Eigen Vermogen van het INBO. Het aantal personeelsleden van het INBO wordt uitgebreid van 2 naar 3 – wat beantwoordt aan het gegeven dat er nu 3 i.p.v. 2 afdelingen zijn in het INBO – en het lidmaatschap van de Inspecteur van Financiën wordt weggelaten – omdat deze vanuit zijn eigenlijke taakstelling al controlebevoegdheid heeft.

8.2 Aanbevelingen

[34] De Raden kunnen zich verenigen met de voorgestelde wijzigingen. Op detailniveau is het evenwel niet duidelijk waarom de nomenclatuur “vertegenwoordiger van de minister bevoegd voor het beleid inzake leefmilieu en natuur” vervangen wordt door “vertegenwoordiger van de minister bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid”. Dit wekt de suggestie dat alle met milieu verwante bevoegdheden aan de orde kunnen zijn, behalve het Natuurbehoud – wat nochtans de bevoegdheid is op grond waarvan het INBO opgericht is. De Raden vinden het daarom aangewezen en eenvoudiger om te spreken van de “vertegenwoordiger van de minister, bevoegd voor het natuurbehoud”.

9 Mestdecreet

9.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[35] In het Mestdecreet worden een aantal definities aangepast ten gevolge van nieuwe teelten, nieuwe organisaties, gelijkschakeling van terminologie, etc. Verder worden enkele aanpassingen aangebracht naar aanleiding van de implementatie van verordening 1069/2009. Het decreet verduidelijkt welke meststoffen emissiearm en niet-emissiearm mogen worden aangebracht en actualiseert de lijst van aangifteplichtigen. Tot slot heeft een groot aantal artikelen betrekking op de reductieloze (bevoorrechte) overdracht van nutriëntenemissierechten (NER).

[36] Bij overdracht van NER van een landbouwer naar een andere worden in de regel 25% van de NER ingehouden als beperking op de productie van

emissies. In bepaalde gevallen voorziet het Mestdecreet echter een bevoorrechte overdracht waarop geen reductie van toepassing is, namelijk wanneer er familiale banden zijn of wanneer er wordt overgedragen naar een jonge landbouwer. De bevoorrechte overdracht was in eerste instantie mogelijk tussen natuurlijke personen en van een natuurlijke persoon naar een rechtspersoon. Door het toenemende aantal rechtspersonen in de landbouw werd in 2012 ook bevoorrechte overdracht tussen rechtspersonen met familiale banden mogelijk. Aangezien aandeelhouders van rechtspersonen snel gewijzigd kunnen worden is omzeiling van deze wetgeving echter mogelijk.

- [37] De nieuwe toevoegingen werken dit hiaat weg. Vennootschappen moeten drie (voor jonge landbouwers) of vijf (bij familiale band) jaar na de overdracht blijven voldoen aan de regels voor bevoorrechte overdracht. Daarnaast worden sancties ingevoerd voor het niet respecteren van de regels voor bevoorrechte overdracht tussen rechtspersonen. Er bestonden reeds – van elkaar verschillende – sancties voor niet-toegestane bevoorrechte overdracht tussen natuurlijke personen en van natuurlijke personen naar rechtspersonen. De wijzigingen aan het decreet zorgen voor één basis voor sancties voor alle niet-toegestane overdrachten (tussen natuurlijke personen, tussen rechtspersonen, van natuurlijke personen naar rechtspersonen).

9.2 Aanbevelingen

- [38] De Raden stellen vast dat de wijzigingen met betrekking tot de overname van NER zonder annulering zeer complex en moeilijk te begrijpen zijn. De Raden vragen om een overzichtelijke leidraad voor de landbouwers te voorzien, bijvoorbeeld in de vorm van een stroomschema.
- [39] Art 46 6° vermeldt dat het woord “fruitbomen” wordt vervangen door “fruit”. De memorie van toelichting vermeldt echter: *“Punt 6° vervangt in de lijst van specifieke teelten fruitbomen door fruit en voegt aardappelen toe.”* De toevoeging aardappelen wordt niet teruggevonden in het decreet.
- [40] Correcties aan art. 58 van het verzameldecreet. Omtrent de wijzigingen aan art. 34 van het Mestdecreet dient het verzameldecreet als volgt gecorrigeerd te worden:
- De tekst van *‘3° paragraaf 1, eerste lid, 2°, b) 5° wordt vervangen door wat volgt’* moet vervangen worden door *‘3° na paragraaf 1, eerste lid, 2°, b), 5°, worden de volgende zinnen toegevoegd’*.
 - De tekst van *‘5° in paragraaf 1, eerste lid, 2°, f) 5°, 11°’* moet vervangen worden door *‘5° in paragraaf 1, eerste lid, 2°, f) 11°’*.

10 Decreet betreffende de diepe ondergrond

10.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[41] Het bestaande decreet wordt aangevuld met vergunningscriteria voor de beoordeling van aanvragen voor opsporingsvergunningen. De vergunningscriteria zijn gelijkaardig aan de bestaande criteria voor opslag. Uit praktische overwegingen wordt nu voorzien dat de driejarige rapportageplicht aan de Vlaamse Regering en het Parlement pas ingaat van zodra een opslagvergunning is verleend. De overige wijzigingen betreffen correcties, rechtzettingen en verwijzingen naar recente wetgeving.

10.2 Aanbevelingen

[42] Artikel 74 voorziet in een driejaarlijkse rapportageplicht aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaamse Parlement over de toepassing van het hoofdstuk over de geologische opslag van koolstofdioxide vanaf 2011. Deze bepaling wordt vervangen door "*zodra minstens een opslagvergunning verleend is in het Vlaamse Gewest*". Hierdoor wordt een aan de vergunningvoorafgaand maatschappelijk debat over CCS uit de weg gegaan. Dit is over deze belangrijke - en gevoelige- materie nochtans wenselijk¹¹.

11 Decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

11.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[43] Er worden drie wijzigingen ingevoerd. Via art. 75 wordt art. 13/1 aan het decreet toegevoegd om mandaat te geven aan de Vlaamse Regering om nadere regels over bouw- en sloopafval vast te stellen, met expliciete vermelding van een sloopbeheerorganisatie.

¹¹ Wat dit betreft, heeft de Minaraad in zijn advies over het decreet diepe ondergrond gevraagd om de rol van het Vlaams Parlement te versterken. Het ABVV, het ACV, de ACLVB, de Boerenbond, de UNIZO en het VOKA onthielden zich bij dit advies aangezien ze hierover binnen de SERV advies uitbrachten.

Minaraad, Advies van 23 januari 2009 over het voorontwerp van decreet betreffende de diepe ondergrond: "*De Minaraad vraagt om de rol van het Vlaams Parlement in het voorliggende decreet te versterken. Concreet suggereert de Raad – naar analogie met de regeling in het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieubeleidsvereenkomsten – dat het ontwerp algemeen plan inzake het opsporen en het winnen van koolwaterstoffen en de opslag van CO₂ (zie paragraaf 21) meegedeeld wordt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement. Het Vlaams Parlement heeft vervolgens een termijn van vijfenveertig dagen na ontvangst van het ontwerpplan om zich via een resolutie of bij een met redenen omklede motie te verzetten tegen het ontwerpplan.*"

De controle op en de bestuurlijke handhaving van de naleving van de verplichtingen worden onttrokken aan de ambtenaren toegewezen krachtens het DABM, maar toegewezen aan ambtenaren van de OVAM overeenkomstig hoofdstuk 5, afdeling 2 (art. 49) van het Materialendecreet (art. 78 van het verzameldecreet). Dat element wordt ook doorgetrokken naar overtreding van de aangifteplicht, van de betaling van milieuheffingen of van de administratieve geldboete (art. 77 van het verzameldecreet).

11.2 Aanbevelingen

[44] De wijzigingen van art. 76 en 77 lopen parallel met de wijziging inzake de wijzigingen aan controle en strafbepalingen in de wet bescherming oppervlaktewateren (art. 41) en het Grondwaterdecreet (art. 11 en 29). De Raden ondersteunen de verduidelijking van en afstemming tussen de handhavingsbepalingen m.b.t. al dan niet aan de heffingsregeling gerelateerde inbreuken in artikel 68 en 69 van het Materialendecreet en in art. 16.1.1 van het DABM (artikelen 76, 77 en 42 van het ontwerpverzameldecreet) om betwistingen over de concrete toepassing van de handhavingsregeling te beperken en om dubbele bestraffing van hetzelfde feit te voorkomen.

Referentielijst

Minaraad, SERV en SALV, Gezamenlijk advies van 6 juni 2013 over de tweede waterbeleidsnota, (Minaraad 2013|28)

Minaraad (2012). Advies naar aanleiding van de evaluatie van de instrumenten van natuur- en bosbeleid in functie van instandhoudingsdoelstellingen. Advies 2012|77, Brussel, 25 oktober 2012, p.29-30.

Minaraad (2013). Studie betreffende de instrumenten voor natuur- en bosbeleid in functie van instandhoudingsdoelstellingen. Deel II: Bespreking van het inzetbare instrumentarium op zichzelf. Studiedocument (2013|1-II), Brussel, 24 januari 2013, p.162.

Raad van State (2010). Nr. 203.218, v.z.w. Vogelbescherming Vlaanderen, 22 april 2010.

Minaraad (2013). Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018. Advies 2013|25, Brussel, 16 mei 2013, p.21.

Minaraad, Advies van 23 januari 2009 over het voorontwerp van decreet betreffende de diepe ondergrond, p.11.